

Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022; jaarplan 2020

1. Inleiding

Het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022 (inclusief jaarplan 2019-2020) is op 13 augustus 2019 vastgesteld door het college van B&W van de gemeente Venlo, nadat het op 5 juni 2019 ter consultatie was voorgelegd aan de gemeenteraad. Op basis van dit meerjarige uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks een jaarplan op- en vastgesteld. Voor ligt nu het jaarplan 2020 met daarin een terugblik op de resultaten die het jaarplan 2019 hebben opgeleverd en met een lijst van projecten en activiteiten die het komende jaar zijn / worden opgestart en/of uitgevoerd.

Het uitvoeringsprogramma kent drie programmalijnen, namelijk energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Daarnaast zijn er projecten en activiteiten die de programmalijnen overstijgen en onder algemene activiteiten zijn gerubriceerd.

Per programmalijn vindt een korte inhoudelijke uitleg plaats over de opgave binnen deze programmalijn. Daarna vindt een terugblik plaats op de belangrijkste resultaten die in het eerste jaar (2019) behaald zijn. Vervolgens wordt ingegaan welke projecten en activiteiten in 2020 met prioriteit in uitvoering zijn / worden gebracht. En tot slot wordt ingegaan op de wijze van bekostiging.

2. Programma algemeen

2.1. Wat is onze opgave?

In algemene zin heeft het programma ook invulling gegeven aan activiteiten, projecten en initiatieven die niet aan een programmalijn te koppelen zijn en dat zullen we in 2020 ook blijven doen.

2.2. Wat hebben we bereikt in 2019?

Onderwerp	Resultaat (geen totaaloverzicht)
Opstart	In het algemene deel zijn 4 projecten opgestart (1,2,5 en 7)
Duurzaamheidsloket	Duurzaamheidsloket voor burgers en bedrijven begin 2020 geopend.
Voucher regeling	Subsidie van EUR 1.540.000 verworven voor energiebesparing woningen in Venlo
Informatie bijeenkomsten en netwerken	Bijeenkomsten georganiseerd vanuit duurzaamheid (informatiemarkt, themabijeenkomsten, voorlichting) Netwerkvorming op gebied van duurzaamheid
Bodemkwaliteit in beeld	Rapport opgeleverd dat inzicht en kansen biedt van bodemkwaliteit vanuit integrale benadering voor de toekomst.

**nummering correspondeert met projectenoverzicht uit uitvoeringsprogramma circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022*

2.3. Wat is in 2020 in uitvoering?

In het algemene deel van het programma zijn we in 2020 aan de slag met de wettelijke opgaven vanuit het programma (luchtkwaliteit, geluid en afvalstoffen). We bouwen verder aan de communicatiestrategie en aan de koppeling tussen wijk en duurzaamheid in verbinding met de samenlevingsagenda. Tenslotte verbinden we duurzaamheid met externe initiatieven en projecten.

Onderwerp	Beoogd resultaat
Schone lucht akkoord	Voldoen aan normen naar gezondheidswinst door samenwerking in de overheidskolom gericht op 50% gezondheidswinst in 2030 door middel van uitvoeringsprogramma's
Meerjarenplan geluid	Vaststellen nieuw meerjarenplan geluid
Uitbouw duurzaamheidsloket	Doorontwikkeling loket, verbreden naar totaal programma en inzet vrijwilligers in hun directe omgeving (vrijwilligersbeleid) daarbij
Invoeringsprogramma	Het verankeren van circulariteit en duurzaamheid in de gemeentelijke organisatie, in kennis en toepassing in het werk
Wijkakkoorden	3 wijkakkoorden voor klimaatafspraken op wijkniveau als kanskaart in verbinding met samenlevingsagenda i.s.m. met maatschappelijke partners en inwoners
Klimaattafels	Aanpassen bestaande netwerkoverleggen tot klimaattafels
Stimulering duurzaamheid bij initiatieven en projecten	Aantoonbare bijdrage (stimuleren van) bij initiatieven en projecten in de energietransitie, klimaatadaptatie en/of circulariteit
Uitvoering RRE	Zoveel mogelijk vouchers voor energiebesparingsmaatregelen van de EUR 1.350.000 toegekende subsidie aan particuliere woningbezitters beschikbaar stellen
Regulier	Reguliere activiteiten zijn ondersteunend aan het programma en de doorontwikkeling van het programma. In 2020 hebben we actueel inzicht en overzicht in de dynamiek van wetgeving en plannen die op de lokale overheid afkomen en weten waar we staan en wat ons te doen staat In 2020 zetten we onze communicatie middelen verder in, in lijn met de opgave om meer bereik en betrokkenheid in de samenleving te realiseren en het netwerk verder te vergroten

Legenda

	Activiteit benoemd in het jaarplan 2019-2022, voor een toelichting hierop wordt verwezen naar dit plan
	Niet benoemd in jaarplan 2019-2022 / nieuwe activiteit

2.4. Hoe gaan we de kosten dekken?

Middelenbeslag algemeen deel

Reguliere middelen binnen begroting	€ 215.000,00
Extra uitkering gemeentefonds*	€ 11.600,00
Subsidies / extra bijdragen*	€1.540.000,00
Fonds duurzaamheid*	€ 85.000,00.

*Tevens zijn subsidies, rijks en provinciale bijdragen bij bijvoorbeeld geluid en schone lucht die lastig uit splitsbaar zijn op Venloos niveau

3. Programmalijs energietransitie

3.1. Wat is onze opgave?

Er zijn binnen deze programmalijs twee kernthema's : Regionale energie strategie (RES) en Transitievisie warmtevisie. Beide kennen een wettelijke opgave vanuit het klimaatakkoord. De concept RES 1.0 (opleverdatum 1-10-2020) kent meervoudige opdrachten gericht op grootschalige opwek, infrastructuur, warmtebronnen, etc.). De warmtevisie 1.0 dient uiterlijk 31-12-2021 inzicht te verschaffen wanneer en op welke wijze de wijken in Venlo een alternatieve warmtevoorziening krijgen.

3.2. Wat hebben we bereikt in 2019?

Onderwerp	Resultaat (geen totaaloverzicht)
Opstart	Alle 3 de projecten opgestart; (8,9 en 10)
Regionale Energiestrategie	Pro actieve bijdrage in totstandkoming van een RES samenwerking ; Succesvolle regionale samenwerking waarmee RES volgens planning verloopt;
Transitievisie warmte	Eerste gemeente in Noord-Limburg met concept transitievisie warmte (1.0); Realisatie samenwerking ketenpartners transitievisie warmte; Realisatie van werkwijze om transitievisie warmte vanuit verschillende programma's uit te voeren en subsidiemiddelen te verwerven met een bijzondere gerichtheid op een concrete pilot;

**nummering correspondeert met projectenoverzicht uit uitvoeringsprogramma circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022*

3.3. Wat is in 2020 in uitvoering?

2020 is belangrijk voor de planvorming van de energietransitie. De transitievisie die eind 2019 is opgeleverd gaat in besluitvorming. Gelijktijdig wordt het regionaal bod van de RES opgeleverd en wordt inzichtelijk wat de opgave / bijdrage van Venlo hierbinnen is. We beperken ons niet tot planvorming maar maken ook concrete uitvoeringsstappen. Uitvoering door een pilot grootschalige opwek voor te bereiden. Uitvoering ook door de transitievisie warmte concreet in uitvoering te nemen en daarbij in te zetten op extra financiële middelen van de rijksoverheid om in verbinding met ketenpartners en inwoners daadwerkelijk resultaten te behalen. In de aanpak wordt maximaal ingezet op integratie van de drie deelprogramma's in de uitvoering waarbij de kenmerkende Venlose aanpak vanuit kansen vooral wordt benaderd (People, Planet, Profit en Pleasure)

Onderwerp	Beoogd resultaat
RES (8)	In regionaal verband bod RES opleveren;
VES (9)	Vertalen bod naar Venlose Energie strategie;
TVW 2.0 (10)	De transitievisie 1.0 opwaarderen naar 2.0;
Onderzoek	Specialistisch onderzoek naar warmtebronnen en infra
Stimuleren	Faciliteren / stimuleren van nieuwe initiatieven van buitenaf voor zover ze een bijdrage leveren aan de doelstelling van het programma en in overeenstemming zijn met de criteria van het duurzaamheidsfonds;
Pilot opwek	Vorbereiden pilot grootschalige opwek;
Pilot gas(t) vrijewijk	Subsidieaanvraag pilotwijk (aard)gas(t) vrije wijk, voorbereiden aanpak, uitwerking en besluitvorming;

Legenda

	Activiteit benoemd in het jaarplan 2019-2022, voor een toelichting hierop wordt verwezen naar dit plan
	Niet benoemd in jaarplan 2019-2022 /nieuwe activiteit

3.4. Hoe gaan we de kosten dekken?

Middelenbeslag

Reguliere middelen binnen begroting	€140.000,00
Extra uitkering gemeentefonds	€202.101,00
Subsidies / extra bijdragen*	Aanvraag in voorbereiding €8.000.000,00
Fonds duurzaamheid**	€345.000

**Tevens zijn aanmerkelijke regionale subsidies, rijks en provinciale bijdragen in de totstandkoming van de RES die lastig uit splitsbaar zijn op Venloos niveau*

***Beslag fonds duurzaamheid kan met 275.000 verminderd worden bij honoreren subsidieaanvraag, zie financiële spelregels duurzaamheidsfonds*

4. Programmalijs klimaatadaptatie

4.1. Wat is onze opgave?

Klimaatadaptatie is er opgericht om de effecten van de klimaatverandering te voorkomen of te beperken. Met de wettelijk voorgeschreven stresstest (gerealiseerd) is inzicht in kwetsbaarheden en knelpunten voor wateroverlast, hittestress en droogte in Venlo. Klimaatadaptatie vergroot ook de kwaliteit van de leefomgeving door gericht te vergroenen en biodiversiteit te versterken. Daarmee is deze programmalijs naast bewustwording en aanpassing aan veranderingen, vooral ook een kanskaart voor inwoners, bedrijven en andere programma's.

4.2. Wat hebben we bereikt in 2019?

Onderwerp	Resultaat (geen totaaloverzicht)
Opstart	Alle 6 de projecten opgestart (11 t/m 16);
Beleid	Een landschapsvisie (fase 1) opgeleverd Agenda Groen en Water opgeleverd om klimaatadaptatie beleidsmatig te versterken;
Werkwijze	Opstarten groene straat pilot project in Belfeld (3 straten met innovatieve participatie van inwoners);
Samenwerking	Verbinding met ministerie, provincie met een Venlose bijzondere pilot op gebied van klimaatadaptatie en omgevingswet met toekenning van capaciteitsmiddelen;

**nummering correspondeert met projectenoverzicht uit uitvoeringsprogramma circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022*

4.3. Wat is in 2020 in uitvoering?

Nu de kaders voor klimaatadaptatie zijn voorbereid kunnen we in 2020-2021 voor de komende jaren de uitvoering inregelen. De ervaringen die met het project Groene straat eind 2019 / begin 2020 zijn opgedaan zijn richtinggevend voor de aanpak richting burgers. Ook levert klimaatadaptatie in 2020-2021 een belangrijke bijdrage in de integrale aanpak van de transitievisie en benut ze kansen om in verlengde van andere programma's een bijdrage te leveren (bijvoorbeeld in verlengde van de samenlevingsagenda). Tenslotte wordt ingespeeld op kansen en initiatieven die zich in 2020-2021 vanuit burgers of bedrijven aandienen.

Onderwerp	Beoogd resultaat
Beleid	Uitwerken landschapsvisie (fase 2), vertalen beleidskader in basisstructuur waarmee investeringen in groen en blauw inzichtelijk zijn. Het in besluitvorming brengen van de Agenda Groen en Water als leidend beleidskader voor de uitvoering;
Uitvoering Groen en Water	Het opstellen van een uitvoeringsprogramma van het beleidskader Groen en water om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren in tijd en geld;
Werkwijze groene straat	Het voltooien van het interactief project Groene straat in Belfeld en vertalen in een werkwijze voor heel Venlo;
Stimuleren	Faciliteren / stimuleren van nieuwe initiatieven van buitenaf voor zover ze een bijdrage leveren aan de doelstelling van het programma en in overeenstemming zijn met de criteria van het duurzaamheidsfonds;
Regulier	Naast projecten en activiteiten geven we ook in 2020-2021 uitvoering aan de risicodialogen en oplossen van knelpunten in de vitale infrastructuur. Daarbij zetten we maximaal in op bevorderen van bewustwording en zelfwerkzaamheid van burgers en bedrijven om klimaatproof te worden;

Legenda

	Activiteit benoemd in het jaarplan 2019-2022 (voor een toelichting wordt verwezen naar dit plan)
	Niet benoemd in jaarplan 2019-2022 /nieuwe activiteit

4.4. Hoe gaan we de kosten dekken?

Middelenbeslag klimaatadaptatie

Reguliere middelen binnen begroting	€210.000,00
Extra uitkering gemeentefonds	€-
Subsidies / extra bijdragen	€ 50.000,00 in capaciteitsondersteuning pilot
Fonds duurzaamheid*	€-

Tevens zijn aanmerkelijke regionale subsidies, rijks en provinciale bijdragen bij klimaatadaptatie (RAS) die lastig uit splitsbaar zijn op Venloos niveau

5. Programmajijn circulair

5.1. Wat is onze opgave?

Circulair is een breed impulsprogramma gericht op inwoners, bedrijven en gaat onder andere over economie, mobiliteit en gedrag. Kringlopen sluiten is ooit vanuit lokale ambitie gestart in ontwerp van gemeentelijke projecten. Inmiddels is het landelijk beleid en richtinggevend /stimulerend voor productieprocessen in industrie, in de bouw en andere sectoren uit oogpunt van grondstoffen schaarste en CO2-reductie. Daarmee zijn er wettelijke voorschriften en programma's vanuit de rijksoverheid gericht op lokale overheid en bedrijfsleven.

5.2. Wat hebben we bereikt in 2019?

Onderwerp	Resultaat (geen totaaloverzicht)
Opstart	Er zijn in 2019-2020 13 projecten in uitvoering genomen met een circulair karakter; (18, 19, 21, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 46, 49, 50, 52)*
Deel de zon	Landelijke prijs voor DeeldeZon voor het meest innovatieve duurzame concept van energieopslag in autoaccu's;
Duurzame bedrijventerreinen	Ketensamenwerking voor verduurzaming van bedrijventerreinen, er ligt een concreet plan waarin partijen aan bijdrage (financieel, inzet) en er wordt gestart met uitvoering i.s.m. partners (o.a. bedrijfsleven);
Onderwijs	Verbinding met primair onderwijs door project Raad van Kinderen project; Verbinding beroepsonderwijs Hogeschool Arnhem Nijmegen project gericht op duurzaamheid in wijkontwikkeling; Verbinding Fontys, HAN, HAS bij onderzoek en uitvoering transitievisie warmte;
Gezonde gebouwen	Deelname aan netwerk Healthy Buildings en verbinding onderwijs (Universiteit Maastricht) over resultaten Venloos project;

**nummering correspondeert met projectenoverzicht uit uitvoeringsprogramma circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022*

5.3. Wat is in 2020 in uitvoering?

In Venlo zetten we in het vervolg op de beeldbepalende projecten, vanuit circulariteit verder in op de positieve effecten vanuit gezondheid en restwaarde. Dat levert financiële en gezondheidswinst op en daarmee behouden we onze Unique selling point vanuit duurzaamheid en sluiten we ook aan bij de regiovisie. Ook de verbinding met bedrijfsleven bij de verduurzaming van bedrijventerreinen faciliteren we richting voor toepassing en uitvoering. De kansen voor bedrijfsleven stimuleren we verder via een aanjaagfonds voor circulaire businesscases. We faciliteren ook projecten van duurzame mobiliteit, zowel gericht op stadslogistiek, laadinfra als stimulering fietsgebruik (zoals fietsplan, Clean Energyhub) Tevens geven we invulling aan de diverse programma's vanuit het rijk ter versterking van de circulaire economie.

Onderwerp	Beoogd resultaat
Gezondheidswinst	Aanjagen van projectinitiatieven / pilots binnen Venlo inzake gezond binnenklimaat in combinatie met circulair materiaalgebruik;
Economie	Support en ondersteuning bieden aan verduurzamen bedrijventerreinen Duurzame en circulaire kansrijke bedrijfsinitiatieven versterken;
Duurzame mobiliteit en laadinfra	Versterken duurzame mobiliteit vanuit diverse geïnitieerde projecten zoals Deel de zon)deelmobiliteit in de wijk) , Mobie (zakelijke kilometers) , SHAREeuregio (laadinfra internationaal afstemmen), duurzame stadslogistiek (pilotfase) alsook de randvoorwaarden optimaliseren (Laadinfra e mobility E smartec);
Programma Fiets	Opstart van een meerjarig programma fiets waarin de kansen van de fiets als duurzaam vervoersmiddel vergroot worden;
Stimuleren	Faciliteren / stimuleren van nieuwe initiatieven van buitenaf voor zover ze een bijdrage leveren aan de doelstelling van het p[rogramma en in overeenstemming zijn met de criteria van het duurzaamheidsfonds;
Regulier	Naast wettelijke opgaven op gebied van circulariteit aanjagen van verduurzaming maatschappelijk vastgoed, het heropstarten samenwerking op gebied van energieopwekking / opslag samen met Duitsland, bijdrage aan de realisatie van een circulaire expertise centrum en bijdrage aan de realisatie van een regionale energie hub op de tradeports;

Legenda

	Activiteit benoemd in het jaarplan 2019-2022, voor een toelichting hierop wordt verwezen naar dit plan
	Niet benoemd in jaarplan 2019-2022 /nieuwe activiteit

5.4. Hoe gaan we de kosten dekken?

Middelenbeslag circulariteit

Reguliere middelen binnen begroting	€193.000,00
Extra uitkering gemeentefonds*	-.
Subsidies / extra bijdragen*	-
Fonds duurzaamheid*	€ 220.000,00

**Tevens zijn aanmerkelijke subsidies, rijks en provinciale bijdragen bij economie , laadinfra) die lastig uit splitsbaar zijn op Venloos gemeentelijk niveau. Dat geldt ook voor projecten met internationaal karakter zoals energie ohne grenze*